

Saulėta, dieną 50°, naktį 38.
Saulė teka 6:44, leidžiasi 4:28.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
RAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanians in The United States

VOL. LVII

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Lapkričio-November 19 d. 1970 m.

Kaina 10c

273

VAK. VOKIETIJA IR LENKIJA BAIGĖ DERYBAS

SOVIETŲ LUNOCHODAS REPLIOJA ANT MĖNULIO, LIETAUS JŪROJE

HOUSTONAS. — Ryšium su nauju sovietų mokslininkų lėmėjimu mėnulyje, Nasa direktorius George Low pareiškė, jog sovietai per du mėnesius parodė nepaprastą aktyvumą erdvės bandymuose. Sovietai, paleidę į erdvę 22 erdvėlaivius, įskaitant Luna 16 ir Luna 17, kuris nusivėžė į mėnulį iš žemės vairuojama „Lunochodas“. Per tą patį laikotarpį buvo pasiųstas ir Zond 8, kuris padarė daug mėnulio fotografijų. Paskutiniu pranešimu, Lunochodas nuvažiavo nuo savo laivo 66 pėdas. Jis turi televizijos kamerą, kuri siunčia paveikslus į žemę. Fotografijos iš mėnulio jau buvo rodomos Maskvos televizijoje.

Sovietų spauda prieš šią kecionę nieko neskelbė, todėl laikraščiu skaitytojai buvo nustebinti nauju žygiu mėnulyje. Spauda rašo, kad Lunochodas yra tik pradžia panašiu ropančių aparatų „Planetochodų“ ir „Marsochodų“. Jie galės nusileisti be įguli ir ant tokių planetų, kurios žmogui dėl karščio ar nuodingų dujų yra neįmanoma pasiekti. Sovietų tirimai vyksia automatinio robotų pagalba.

Lunochodas nusivėžęs į mėnulį sovietų oficiali antspauda ir vėliau, bei Lenino paveikslą.

Šia proga Amerikos mokslininkai pripažįsta, kad pirmas amerikiečių vežimas mėnulyje bus tik liepos mėnesį. Jį vairuos astronautai. Vežimai, vadinami Rovers, bus varomi baterijomis ir galės nešioti du astronautus 75 mylių. Roveriams nebus leista nukeliauti toliau nuo erdvėlaivio, kaip 6 mylios. Keturi tokie Roveriai jau baigiami statyti Boeing bendrovės Kent, Wash., įmonėje. Jų bandymai prasidės balandžio mėn.

Amerikiečių mėnulio automobilis bus 10 pėdų ilgio, 6 pėdų platumo, nuo žemės bus pakilę 14 colių. Keturi jo automobilių ratai, 32 colių skersmens, bus pagaminti iš vielos tinklo. Vežimas galės judėti iki 10 mylių per valandą greičiu. Astronautas galės jį vairuoti aplink duobes ir uolas. Roverio pagaminimas kainuos 19 milijonų dolerių. Mašinos galės kopti į 25 laipsnių statumo kalnus ir peržengti 28 colių platumo plyšius, kurių mėnulyje daug esama.

Egipto dėmesys į namų reikalus

KAIRAS. — Egipte yra sudarinama nauja vyriausybė. Prezidentas Sadat, priėmęs senos vyriausybės atsistatdinimą, pavedė senam premjerui Fawzi sudaryti naują vyriausybę.

Egipto spaudoje vis daugiau pabrėžiami naujos vyriausybės tikslai — krepiti didesnę dėmesį į Egipto naminius reikalus: švietimą, žemės ūkį, pramonę. Užsienio stebėtojai sako, kad mišres prezidentas Nasseris buvo daugiau linkęs į politinius uždavinius: arabų vienybę, neutralių valstybių organizavimą ir pan. Dabartinė valdžia daugiau rūpinsis apleistais Egipto reikalais.

BELFASTAS. — Šiaurinėje Airijoje buvo nušauti du vyrai, katalikai. Manoma, kad jie yra kitos katalikų grupės aukos. Airių Respublikos Armijoje gerai neseniai įvyko skilimas ir vaidai.

WASHINGTONAS. — Šiais metais Sovietų Sąjungoje gerai užderėjo medvilnė po dviejų blogų metų, — pranešė JAV žemės ūkio departamentas.

IŠ VISO PASAULIO

CAMBRIDGE. — Pernai 17 metų vidurinės mokyklos mokinė Martha Meyers suvedino klasišėje Amerikos vėliavą. Cambridge teisėjas jai skyrė bausmę — šešis mėnesius kalėjimo, tačiau vėliau, jai apgailestavus savo žygį, jis jai davė kitą bausmę, kuri antradienį buvo įvykdyta. Mergaitė turėjo nešti Amerikos vėliavą tris mylias per visą miestą, palydima teismo pareigūnų ir policijos automobilio. Žiūrovai, matydami tokį „paradą“ nežinojo, kas čia vyksta. Tik vėliau iš spaudos patyrė, kad tai buvo atliekama bausmė. Martha pasižadėjo ateityje gerbti Amerikos vėliavą.

NEW YORKAS. — Jungtinės Tautos vis dar nesibaigia debatai dėl Kinijos priėmimo. Manoma, kad penktadienį įvyks balsavimas. Neseniai priimta Elio sala pareiškė, kad ji nuo balsavimo susilaikys. Tą patį darys ir Ekvadoras, kuris sutinka su komunistinės Kinijos priėmimu, bet nesutinka išmesti Tautinę Kiniją.

WASHINGTONAS. — Prezidentas Nixonas su šeima šiais metais Padėkos dienos pietus valgys Baltuosiuose Rūmuose, kur pakviesti dalyvauti ir 100 Vietnamo karo veteranų-invalidų iš Washingtono apylinkės ligoninių. Pernai prezidentas pietus valgė su seneliais iš Washingtono senelių namų.

TRIESTAS. — Italijonai be vizos atvyko žinomo Jugoslavijos režimo kritiko Mihailo Mihailoviči motina, 57 metų. Ji norinti važiuoti į Ameriką aplankyti savo dukters, kuri serganti. Jugoslavijos valdžia jai nedavusi leidimo, tai ji išvykusi be jo. Užmetę ji žada sugrįžti namo ir prisiekti jai skirtą bausmę — mėnesį kalėjimo.

Pakistanas prašo skiepi nuo choleros

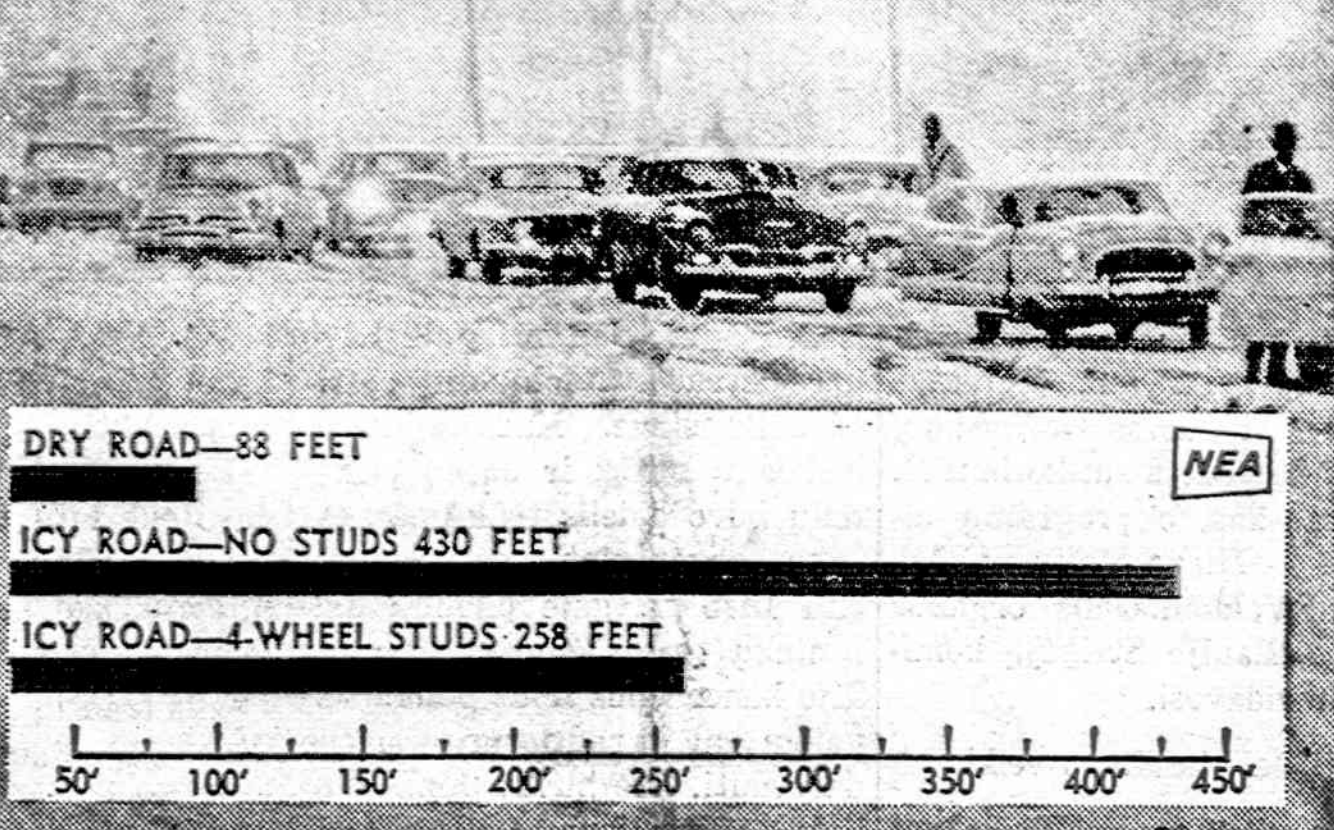
DACCA. — Po milijoniško potvynio Pakistano salose Bengalijos įlankoje prasidėjo choleros epidemija. Pakistanas prašo tarptautinių organizacijų skubiai atsiųsti apie 2 milijonus skiepi nuo įvairių užkrečiamųjų ligų.

Amerika jau pasiuntė šešis helikopterus, daug palapinių ir antklodžių. Prezidentas paskyrė 10 milj. dol. pradžiai Pakistanui sušelpiti. Jungtinių Tautų vaikų fondas organizuoja lėšas.

Nukentėjusiųjų salų gyventojams skubiai reikia geriamo vandens, maisto ir vaistų. Pakistanas admoralas Ahsam apsigyveno vienoje iš nukentėjusiųjų salų, kad pats galėtų vadovauti šalies darbams.

Žiemos sezono sniegas ir ledas automobilių vairavimą daro dar pavojingesnį. Nacionalinė Saugumo Taryba, skelbdama šią lentelę, primena, kad sustabdyti automobilį žiemą, ant slidus kelio, reikia daugiau laiko ir vietos. Tokiu keliu važiuojant, reikia tarp automobilių palikti (jei važiuojama 30 mylių per valandą greičiu) nemažesnį tarpą, kaip aštuonių automobilių ilgis.

THE 'BRAKES' OF WINTER STOPPING AT 30 M.P.H.

IRANAS RUOŠIASI PERIMTI BRITŲ UŽDAVINIUS PERSIJOS ĮLANKOJE

LONDONAS. — Konservatorių vyriausybė Londone jau pakeitė kelis buvusios darbių vyriausybės nutarimus užsienio politikos srityje. Vienas tokių pakeitimų įvyko ginklų pardavimo Pietų Afrikos respublikai klausimu. Kitas — britai ir toliau laikys Tolimuose Rytuose savo simbolinę, karinę įgulą. Dabar svarstomas kitas darbių valdžios pasižadėjimas, būtent, išvežti savo įgulas iš Persijos įlankos, iš trijų nedidelių salų: Abu Musa, Didesnio Nykščio ir Mažesnio Nykščio. Britų išvykimo laukia arabų šiekystės, vadinamos „Trucial States“ ir ypač laukia Iranas (Persija), kuris 1968 metais, išgirdęs Britanijos nutarimą pasitraukti iš Persijos įlankos iki 1971 metų, pradėjo stiprinti savo karines įgulas, tikėdamasis pavaduoti ir pakeisti Britanijos karinę įgulą įlankoje.

Šiuo metu neabejotinai didžiausia ir stipriausia tos srities jėga yra Iranas. Jo kariuomenėje yra 200,000 vyrų. Aviacija ginkluota 30 naujais Phantom lėktuvais, dar užsakyta 35 nauji lėktuvai. Be jų Iranas dar turi 100 F-5 ir 25 C-130 lėktuvų. Iranas išleidžia ginklamis apie 21% savo pajamų, kurios susidaro daugiausia iš žibalo pardavimo. Kai kurie politikai dėl tų išlaidų kritikuoja Iraną šach, nes krašte yra daug sričių, kur pajamos būtų tiksliau išleistos.

Persijos įlanka yra labai svarbi strateginė pasaulio vieta. Per ją kasdien išplaukia į visą pasaulį apie 12 milijonų statinių naftos. Šios srities žibalo pardavimas apima pusę Europos ir sudaro 90% viso Japonijos perkamo žibalo.

Britanijos vyriausybės svarstymus gali paveikti ir galimi įtempimai tarp Irano ir jo arabų kaimynų, ypač Irako. Nors Irakas turi 85,000 karių ir nėra taip gerai ginkluotas, kaip Iranas, tarp tų dviejų kaimynų seniai nėra gerų santykių. Arabai nemėgsta Irano, nes šis paduoda žibalo ir Izraeliui. Iranas neprisidėjo prie arabų organizuoto žibalo boikoto 1967 metais, tuoj po Izraelio-Arabų karo.

Britų padėtį apsunkina tai, kad jiems pasitraukus iš Adeno, ten valdžią paėmė kairieji, kurie dabar bendradarbiauja su komunistine Kinija. Nenorima, kad panašiai įvyktų ir su Persijos įlankos valstybėmis „Trucial States“.

HONG KONGAS. — Po trijų metų pertrankos į Pekiną vėl atvyko Burmos ambasadorius.

Egipte sudaryta nauja valdžia

KAIRAS. — Egipto premjeras Fawzi pirtvarkė vyriausybę ir keturius ministerius paskyrė savo pavadotojais: pramonės — Sidky, užsienio-Riada, žemės ūkio — Marei ir vidaus — Gomas.

Iš 32 prie prez. Nasserio budusių ministrų, septyni buvo pakeisti kitais, dar premjeras perkėlė į kitas ministerijas, paauskino du viceministerius ir paskyrė keturis visai naujus.

Premjeras savo kabinetą išpildė, kad jam nereikia daug popieriaus, bet reikia darbų rezultatų, nes popieriai tik trukdo matyti, kas vyksta. Premjeras esąs prieš biurokratinį papročius.

Libija patenkinta Sirijos perversmu

BEIRUTAS. — Libijos vyriausybės vadovas el Quaddafi atvyko į Siriją susitikti su nauja valdžia. Jis pareiškė savo pasitenkinimą Sirijos perversmu ir pareiškė, kad dabartinė sirų valdžia yra panaši į Sudano ar Egipto valdžias.

Sirijos valdžios galva gen. Assad ieško pritarimo Egiptui palankių politikų tarpe. Iš jų jis galvoja sudaryti naują vyriausybę. Premjeru numatomas dabartinis Sirijos ambasadorius Egipte dr. Drubi, žinomas „nasserininkas“. Laukiama, kad Sirija įstos į Egipto, Libijos, Sudano steigiamą federaciją. Arabų tarpe nauja Sirijos valdžia sutinkama palankiai.

Jordane neramu

IRBIDAS. — Jordane dar nutilo šūvių garsai. Irbide, tur civilinio karo metu palestiniečiai buvo paėmę viršų ir paskelbė miestą „išlaisvintos teritorijos sostine“, dar daug liko ginklų tarp partizanų. Jiems išgaudyti valdžia pasiuntė kariuomenės dalinį.

Irbido gubernatorius miestą valdo karo stovio įstatymais, ta civilinio karo metu palestiniečiai buvo paėmę viršų ir paskelbė miestą „išlaisvintos teritorijos sostine“, dar daug liko ginklų tarp partizanų. Jiems išgaudyti valdžia pasiuntė kariuomenės dalinį.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

• Nauju Sirijos prezidentu buvo išrinktas mažai kam žinomas 42 metų mokytojas Ahmed Khatib. Jį išrinko karininkų grupė, pagrobusi Sirijos valdžią.

• Honduro-Salvadoro pasienyje įvyko susišaudymas, kuriame buvo užmuštų ir sužeistų.

• Marinių generolas Walt pareiškė, kad šiuo metu komunistų partizanų jėgos Pietų Vietnamo sudaro tik 10% to, kas buvo prieš 3 metus. Generolas prisipažino, kad amerikiečiai kariaiškai nežinojo, koks karas jų laukia Vietnamu. Jam pačiam truko 6 mėnesius po atvykimo į Vietnamą suprasti, ko reikalaujama iš Amerikos karių.

• Komunistinė Kinija paskelbė, kad ji neis į Jungtines Tautas, kol ten bus „Chiang Kai Sheko klikos atstovai“.

• Prezidentas Nixonas gruodžio 4 d. kalbės Amerikos pramonės vedams apie infliaciją ir ragins juos nekelti kainų.

• Jungtinių Tautų tarpininkas Gunnar Jarring išvyko į Maskvą į savo švedijos ambasadoriaus pareigas. Kol Izraelis nesutinka derėtis, jis neturįs ką veikti Jungtinėse Tautose.

• Prezidentas Nixonas paprašė kongreso papildomų lėšų užsienio valstybių paramai. Naujų sumų reikia Izraeliui, P. Komorėjai, Kambodžai ir kt. valstybėms.

WASHINGTONAS. — P. Vietnamo viceprezidentas Ky lapkričio 28 d. iš Washingtono skris į Texas, kur jis aplankys buvusį prezidentą Johnsoną jo ūkyje.

VOKIEČIAI IR LENKAI NUSPRENDĖ, KAD „SĄSKAITOS JAU YRA SUVESTOS“

VARSUVA. — Vakar Vakarų Vokietijos ir Lenkijos užsienio reikalų ministrai uždėjo savo inicialus ant naujos sutarties, kuri turės pradėti naują gadinę abiejų valstybių santykiuose. Sutarties iškilmingas pasirašymas įvyks vėliau. Tai yra istorinis įvykis, turėjęs daug reikšmės visai Europai. Ilgus amžius lenkai ir vokiečiai buvo prieštai. Vokietija dalyvavo visuose Lenkijos valstybės padalinimuose ir tų dviejų tautų kovos minimos istorijoje nuo 972 metų. Paskutinis karas ir Hitlerio genocidas dar daugiau nustatė lenkus prieš vokiečius. Sakoma, kad tame kare gyvybių neteko 6 milijonai lenkų.

Sovietai žada nestatyti bazių

WASHINGTONAS. — Valsybės departamentas paskelbė, jog Sovietų Sąjunga žodžiu, privačiai pakartojo Amerikai, kad ji nestatys vakarų hemisferoje puolamųjų ginklų. Sovietai pažadėjo nestatyti Kuboje ar kitur atominių ginklų bazių. Šis pareiškimas patvirtina sovietų žinių agentūros spalio 13 d. paskelbtą karštą paneigimą, jog sovietai stato savo atominių laivų bazę Kuboje.

Tuo reikalu New Yorke su sovietų užsienio reikalų ministru Gromyko ir su sovietų ambasadorium Dobryninu Washingtono kalbėjosi prezidento patarėjas Kissingeris.

Valstybės departamento spaudos sekretorius McCloskey pripažino, kad trys sovietų karo laivai vis dar stovi Cienffuegos bazėje, Kuboje.

Kaltina Ameriką dėl žemės teršimo

LONDONAS. — Tarptautinės naturalistų organizacijos ir pasaulio gyvūnų apsaugos fondo suvažiavime britų naturalistas apkaltino Ameriką, kad ji daugiausia prisideda prie aplinkos teršimo. Peter Scott savo kalboje nurodė, kad vienas amerikietis paleidžia į upes ir vandenynus tiek pat nuodingų atmatų, kiek 1,000 Azijos gyventojų. Amerikiečiai sukuria daugiau šukšlių ir atmatų, negu bet kurios kitos valstybės gyventojai.

To negana, britų mokslininkas nurodė, kad Amerika sunaudoja daugiau energijos, daug daugiau už likusį pasaulį žemės mineralų ir kitų žaliavų.

Izraelio lėktuvai skraido virš Egipto

WASHINGTONAS. — Nors prie Suez oficialiai jokių karo veiksmų, paskelbus paliaubas, nėra, korespondentai patyrė, kad Egiptas jau kelis kartus apšaudė Izraelio žvalgybos lėktuvus, kurie stebi Egipto kariuomenės judėjimą vakarinėje kanalo pusėje.

Izraelis dėl šių apšaudymų niekam nesiskundė, nes paliaubų sąlygos draudžia ir žvalgybos skridimus į priešų pusę. Neoficialiai Izraelio štabo nariai pripažino, kad po pirmo apšaudymo, kada žvalgyti skrido keturi izraelitų lėktuvai, kitą dieną Izraelis pasiuntė jau 12 lėktuvų, o vėliau — 20. Tuo norėta parodyti, kad Izraelis neboja Egipto ugnies. Raketų egiptiečiai nepanaudojo.

Santykiai pradėjo gerėti, kai socialdemokratai paėmė Vokietijos valdžią. Kancleris Brandtas dar 1968 m. išleistoje knygoje kalbėjo apie reikalą rasti su lenkais bendrą kalbą, panašiai, kaip Vokietija rado kalbą su savo tradiciniu priešu vakaruose — Prancūzija.

Lenkijos komunistų vadas Gomulka, anksčiau buvęs atimtu iš Vokietijos žemių komisaru, Wrocław, buvusiam Breslau mieste, pasakė kalbą, kurioje irgi kalbėjo apie lenkų-vokiečių ateities santykius. Daugelis lenkų ir vokiečių, laiko veikiami, bendrų ekonominių interesų skatinami, priėjo išvados, kad „sąskaitos jau suvestos“ ir reikia pradėti naujų santykių laikotarpį. Šiais metais lenkų eksportai į V. Vokietiją padidėjo 38%, o Vokietijos eksportai padidėjo 25%. Ateityje prekyba dar gali plėstis, nes lenkams reikia vokiečių technologijos, o vokiečiams lenkų žaliavų.

Idomu, kad komunistinė Lenkijoje prastų žmonių simpatijos yra didesnės Vakarų Vokietijai, negu Rytinei, Ulbrichto valdomai Vokietijai. Vokiečių ir lenkų komunistai visada santykiavo tik diplomatinio korektiškumo ribose.

Ši sutartis buvo įmanoma ir todėl, kad pati Sovietų Sąjunga, kurios karinės jėgos vis dar būdavo Lenkijoje, pradėjo gerinti ryšius su Bonos vyriausybe. Sovietams ta padiktavo jos pablogėję santykiai su rytiniu kaimynu Kinija. Lenkijai atsirado proga užbaigti ilgus metus užsitęsusių nenormalių santykius su Vokietija.

Naujas darbo apsaugos įstatymas

WASHINGTONAS. — Senatas 82 balsais prieš 3 priėmė naują pramonės įmonių ir žemės ūkio darbo saugumo įstatymą. Bus įsteigtos federalinės priežiūros įstaigos, kurios tikrins darbovietėse darbo sąlygas ir apsaugos priemones.

Šį įstatymą ragino praveisti darbo unijų federacija. Ilgą laiką buvo diskutuojama, kam paversti saugumo įstatymą vykdyti. Buvo siūloma atkiros valstijose steigti priežiūros įstaigas, tačiau darbo unijos pareiškė, kad paversti visą priežiūrą ir nuostatų sudarymą vyriausybės darbo departamentui. Taip senatas ir padarė.

Įvairiose darbo nelaimėse Amerikoje per metus užmušama 14,500 žmonių, o 2 milijonai tampa didesniais ar mažesniais invalidais. Darbo unijos spaudė vyriausybę sugriežtinti darbo apsaugos standartus ir priežiūrą.

• Vakar tarėsi Izraelio užsienio reikalų ministeris Ebanas su valst. sekr. Rogers.

Lietuvių Balsui Detroite 25-ri metai

Prieš pora metų paminėjome sidabrinę Dloco sukaktį. Prieš beveik metus tokią pat sukaktį iškilmingai atšventė Balso 76-tas skyrius. Ogi va, 1970 m. lapkričio 8, Lietuvių namuose, vėl už stalų buvo susodinta kuo ne pus-triečio šimto žmonių, kad išklau-tytų keliolika "žodžių" ir "žode-lių", kalbų ir kalbėlių, kad iš-gertų šampano taure, kad su-valgytų kepsnius ir tortus... Amerikos Lietuvių Balso Ra-đio klubo garbei. Nes tik nepilnus keturius mėnesius pavėlavus nuo to klubo užuomazgos, ir tik lygiai du mėnesius nuo pirmųjų radijo transliacijų, buvo švenčiama Amerikos Lietuvių Balso 25-rių metų veiklos sukaktis.

Kodėl, kada ir kaip Klubas steigėsi

Čia labai knietėjo, vienu at-sikvėpimu, aprašyti banketo ei-gą ir pamiršti. Bet stabtelėjęs nusprendžiau, jog svarbiau yra Klubo istorija, negu minėjimas, tad apie banketą pasilikau pa-čiai pabaigai.

Antrajam Pasauliniam karui baigiantis, Sovietų Sąjungai su Jungtinėmis Amerikos Valsti-jomis tapus sąjungininkais, mū-sų prokomunistinis elementas jautėsi labai gerai. Jau tuomet veikiantį radijo pusvalandį WJ-LB stotyje tvarkė prokomunis-tiškai nusiteikę asmenys. Jie skleidė prosovietinę propagan-dą ir šmeižė Vakaruose atsidūru-sius lietuvių pabėgėlius. Tokių šmeižtų suklaidinti, ne vienas atsižadėjęs net savo giminačių. Patriotinio nusiteikimo tautie-čiai suprato, kad reikia greitos

akcijos šmeižtus skleidžiančiai burnai užtaupiti.

Iniciatoriais buvo Lietuvai Vaduoti Sąjungos 6-to skyriaus nariai (vėliau tas skyrius tapo Amerikos Lietuvių Tautinės Są-jungos Detrito skyriumi). Jie 1945 m. liepos 15 susirinkime, įvykusiame šv. Antano parapi-jos mokykloje, nutarė steigti ra-đio valandėlę ir čia pat išrinko Radijo Steigėjų komitetą, į ku-rį įėjo: Harry Aronas Kaptu-rauskas, Stefania Ciurlionytė-Douvan, Marija Sims, Juozas Ambrose, Helen Rauby ir Vy-tautas Markuzas. Sekančiame komiteto posėdyje, 1945 m. lie-pos 29 (dr. Jono ir Marijos Sims namuose, 2207 Oakman Blvd.) pirm. H. Kapturauskui buvo pa-vesta tartis su radijo stotimis ir gauti leidimą pusės valandos programai. Programą nutarta pavadinti "Amerikos Lietuvių Balsu", angliškai — "American Lithuanian Voice". Pradėta na-rių verbavimo ir aukų rinkimo vajus. Kadangi čia reikėjo vi-sų lietuvių paramos, tai nuspre-šta, kad steigiamas radijo klubas bus nepartinis. Pagaliau, 1945 m. rugpjūčio 12, įvyko Ameri-kos Lietuvių Balso Radijo klubo steigiamasis susirinkimas ir čia buvo išrinkta pirmoji valdyba. Va, jos sąstata: Harry Aro-nas Kapturauskas — pirminin-kas, Juozas Bartasius ir Juozas Ambrose — vicepirmininkai, Ma-rija Sims — protokolų raštinin-kė, Helen Rauby — finansų se-kretorė ir Viktoras Petrikas — išdininkas; revizijos komisiją sudarė dr. Juozas Peters, Juozas Tamošiūnas, ir Antanas Kaka-

Vacys Urbanas į magnetofono juostą užrašo ALB programą.
Nuotrauka K. Sragausko

nauskas; organizatoriais išrink-ti Stefania Douvan, Vytautas Markuzas ir Juozas Gužauskas; programos vedėju sutiko būti H. Kapturauskas, o programų di-rektore — Mirga Motuzaitė-Mi-chaelis. Valdomybės organus išrinkus, Radijo Steigėjų komi-tetas likvidavosi.

Plati, šakota Klubo veikla

Kaip matome, prieš dvidešimt penkerius metus Detrito lie-tuviai mokėjo gražiai ir grei-tai veikti, kur reikalas spyrė. O tuomet naujųjų ateivių čia ne kvapo nebuvo. Tuomet mes iš karo griuvėsių rinkomės į bu-vusias kareivines, į barakus, į visokiąs pastoges, kur tik ne-uzlėjo ir kur gulėjo mus pa-siekti duonos pluta bei sriubos šaukštą teikianti Unros ranka.

Apie Detrito lietuvių Radijo klubą patyrė, atsiliepė veikėjai ir iš kitur. Pirmasis buvo Juo-zas Baciūnas iš Sodų, Mich., Ta-bor Farmos savininkas, atsku-bėjęs su sveikinimu ir 50 dol. euka. O Kazys S. Karpus, Dir-vos red. iš Clevelando, stoda-mas, į Klubą rėmėjų eiles, pa-dovanojo 30 patefono plokštelių. Į Klubą ėmė rinktis pavieniai įsų srovių tautiečiai ir organi-zacijos. Tų pačių metų rugsė-jio pradžioje Klubas išdė jau bu-vo 666 doleriai. Klubas savo tikslą atsiėk: prokomunistinis radijo pusvalandis iš WJLB ra-đio stoties buvo išstumtas ir Klubas sutartis su ta stotimi bū-vo pasirašyta.

1945 m. rugsėjo 8, nuo 7:30 iki 8:00 val. vakare įvyko pirmoji radijo transliacija.

Paruošus ir priėmus Klubą

įstatus, jie 1952 m. gale buvo užregistruoti Michigano sosti-nėje Lansinge. Kadangi lietu-viškos muzikos ir dainų plokš-telių buvo didelis trūkumas, tai imta organizuoti dainininkus. Jau 1945 m. gale pirmoji dai-nininkų grupė ėmė ruošti ra-đio koncertams ir už penkių sa-vačių galėjo radijo programose dalyvauti. Jie buvo: Jonas Va-liukas, Marijona Galinienė ir Darata Martinaitienė. Tuojau imta organizuoti chorą, kurio vadovu tapo J. Valiukas. Iš kar-to J. Valiuką patvirtinti choro vadovu buvo delsiama, bet kai jo virš 30-ties asmenų choras gerai pasirodė 1946 m. Vasario 16-sios minėjime, tai jis Klubo choro vadovu buvo patvirtintas. Choro valdybos pirmininku buvo išrinktas Juozas Belickas. J. Va-liukui 1948 m. pasitraukus, nau-ju choro vadovu buvo kviečia-mas cikagiškis Kazys Stepona-vičius, bet šiam nesutikus, laik-i-nai apsiėmė Rapolas Valatka. Tais metais Petras Medonis su-sirišo su Vokietijoje gyvenančiu Bronium Budriūnu ir pažadėjo jam apmokėti kelionę, jei tik jis į Detroitą vyktų. Budriūno at-vykimui užsitęsęs, trumpam cho-rą buvo perėmęs St. Žemaitis. Šiam iš Detrito išsikėlus, o vie-tiniam muzikui Kvedarui atsi-sakius, R. Valatka dirbo su cho-ru toliau, iki 1949 m. gegužės 4 choro vadovavimą perėmė B. Budriūnas.

Nepaisant visų sunkumų su dvigubai mišriu choru ("dvigu-bai" sakau todėl, kad mišrus choras susidėjo iš tik ką iš Vo-kietijos suvažiavusių, Budriūno lietuviškus pamokymus supran-tančių ir čiagimių, Budriūną la-bai sunkiai suprantančių, arba beveik visai nesuprantančių jau-nuolių), per dvejus metus B. Bu-driūnui pavyko suburti apie 70 balsingų žmonių. Šalia didžiojo mišraus choro, jis atskirai la-vino moterų chorą, mažąjį vy-rų chorą, moterų sekstetą ir vy-rų kvartetą. Tačiau tuometinė Klubo vadovybė nesuprato, ko-kio pajėgumo muziką čia turi-me ir kokius stebuklus jis ilgai-niui galėtų padaryti. Už poros metų buvo pradėta karpyti chor-vedžio atlyginimą ir nuo 1951 m. gegužės atlyginimas buvo vi-sai nutrauktas. Dar už metų B. Budriūnas chorą paliko, kurį laiką bevadovaudamas tik stip-riam vyrų kvartetui. Vėliau jis iš Detrito visam išvyko į Los Angeles. Jei ne toks Klubas tu-metinės vadovybės trumpare-giškumas, Klubas garbė, 25-rių metų sukaktį švenčiant, būtų gal daug didesnė, nes Detritas turėtų chorą ar ansamblių, pana-šų į Clevelando ir Čikagos an-samblius. Vėliau, 1956—1957 metais, Stasys Slizys vadovavo Klubą moterų sekstetui, o 1958 m. jis buvo suorganizavęs Klub-o vyrų oktetą.

Kurį laiką (1951—1952 me-tais) į Klubą buvo įstojęs Justo Pusdešrio vadovaujamas Dra-mos sambūris Alka, bet po kelių radijo vaidinimų pasitraukė, pa-žadėdamas talkinti, kai jo tal-

kos reikės. Alka ir vėliau ne kartą grįždavo vieną kitą mon-tažą atlikti.

Be čia įvardytų, Klubas kvie-davo eilę kitų mėninių vienetų, bei kultūrinių ir jaunimo orga-nizacijų, kad patalkintų progra-moms pajvairinti.

Šalia transliacijų, Klubas reng-davo gegužines, kuriose buvo renkamos gražuolės. Į tokias gegužines suvažiuodavo daug jaunimo. Atmenu, kad iš kai ku-rių gegužinių ir radijo progra-ma būdavo tiesioginiai perduo-dama. Iš kitų aukas rinkdamos savo transliacijoms, Klubas, jei būna pertekliaus, nepagalai ir ki-tiems. Jis yra Lietuvių namų teisėtas narys, ir Dainavos jau-nimo stovyklos šimtininkas, ir lietuviškos spaudos rėmėjas — tik keletą tesuminint.

(B. d.)

DETROIT, MICH.

A. L. Inžinierių ir Architektų Detrito skyriaus kviečiamas W. Rask-Rastiauskas, (Travel Service Bureau) rodydys lapkri-čio 22 d. 4 val. po pietų (maž-daug po Kariuomenės minėji-mo) Lietuvių namuose filmą iš kelionės po Lietuvą.

Kam miela pamatyti Gedimi-no, Vytauto ir mūsų, kad ir okupuota tėvynė prašom atsi-lankyti.

Po to vyks ALMAS susirinki-mas, kavutė — alutis ir pasi-kalbėjimai. Kavutė ruošia p. B. Sverienė, kooperuodama su ki-tomis ponėmis. S. J.

Moterų Klubo veikla

Chicago Lietuvių Brighton Parko Moterų klubo susirinki-mas įvyko lapkričio 5 d. Ven-geliauskiens salėje. Pirminin-kė Mary Nebereza atidarė su-sirinkimą. Pranešė, kad mirė narė Karolina Kechergius. Su-sirinkimas vienos minutės at-

stojimų pagerbė mirusiąją. Taip pat buvo pranešta, kad klubas pasiuntė vainiką ir pa-rūpino garbės grabneses, ku-rios palydėjo velionę į amžino poilsio vietą. Velionės šeimai išreikšta gili užuojauta.

Parėngimų komisija prane-šė, kad viskas eina tvarkingai. Jau pasiruošta metiniam ba-liui, kuris įvyks lapkričio 22 d. Hollywood Inn svetainėje. Bus skanių užkandžių ir gėri-mų. Kojoms pamankštinti gros George Joniko orkestras.

Visos narės kviečiamos da-lyvauti. Kurios neatvyks į ba-lių, tai visvien turės už bilietą užsimokėti. Toks yra padary-tas nutarimas.

Buvo aptarta daug svarbių reikalų, susijusių su klubo ge-rove. Kadangi artinasi pusme-tinis susirinkimas, tai visokie pasiūlymai palikta tam susirin-kimui priimti ar atmesti. Beje, pusmetiniame susirinkime bus renkama ir nauja valdyba 1971 metams. Susirinkimas įvyks gruodžio 3 d. — E. M.

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozą Adomaitį - Dėdę Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus lai-kus ir pasiskaityti gražią istoriją. Naujai atvykęs lietuvis galėtų žiemės pasiskaitymams nupirkti Antano Rūko para-sytą Vienišo Žmogaus Gyvenimą - Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas jį atsimena ir pa-žinojo, o naujiesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo A. Rūko lengvas, vaizdus gražia literatūrine forma pasako-jimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išievių švie-stolių gyvenimu ir jų kieta, ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaičio - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Ame-rikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ" ADMINISTRACIJOJE

What makes a man leave
the people he knows, the home
he made, even the language
he speaks, to come here?

A better way to live.
Where an ordinary man can
do the things he thought were
just for others.
Where a man can own his
own home. Maybe with a back
yard and a fence.
Where a man can give his
children an education. A good
one at that.
This is American living.
And there are waiting lists,
ten feet tall, of immigrant
families waiting to come here.
Most of us know about the
good things around here.
Although sometimes we
forget.
So what are we supposed
to do?
Well, for one thing, we can
invest in our country. Not
everyone can boast that.
Invest in U.S. Savings Bonds.
They help make America
economically strong.
And there's nothing wrong

with a little old American
pride.

For another thing, Bonds
help you.

They grow at a guaranteed
rate, so you'll have a nice bundle
for some rainy day.

What's more, Savings Bonds
are easy to buy.

You can pick them up where
you work in a Payroll Savings
Plan. (Someone else does the
paper work.)

Or you can buy Bonds where
you bank.

When a family leaves behind
an old familiar way of life
to start a new one, there are
some reasons.

Reasons you
might like to
invest in.

Take stock in America
Buy U.S. Savings Bonds

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

SIGUTĖ, KASTUTĖ IR "MOČEKA"

(Pasakų plokštelių pasiklausius)

Daug gražių žodelių spaudoje prirašyta apie lietuviškas dainų, muzikos ir kitokio meno plokšteles. Tai priemonė lietuvių palaikyti.

Turime ir vaikams skirtų plokštelių, kurių tikslas taip pat puikus — lietuvių ugdyti nuo pat mažumės. Ne kartą teko būti vaikų būryje, kai jie klausėsi lietuviškų pasakų.

"Žirginėlių", Birutės Pūkelėvičiūtės paruoštų, plokštelių yra dvi. Mažutėliai, kurie mielai klausosi pirmųjų "Žirginėlių" ir patys ima dainuoti apie "gaidelį septintą prie girmelių pririnktą", antriesiems "Žirginėliams" tiek meilės nerodo. Gal dėl to, kad juose mažiau atskirų temų ir pasakojimų yra ilgesni.

"Sigutės" pasaką, be pretenzijų ir artistiškos pasakojimo, vienoje plokštelėje pasakoja Aurelija Paukštelienė. Ši pasaka Lietuvoje buvo pradžios mokyklos skaitymų knygose. Okupuotoje Lietuvoje yra išleista atskira knygučė. Vaikai tos pasakos išklauso su užuojauta našlaitėlei Sigutei ir su tikru nusiminimu, kad pamotė buvo tokia žiauri.

"Močeka" — pasaka, kurią Leonas Barauskas pasakoja, yra tos pat Sigutės tematika, tik L. B. pasakojime Sigutė virtusi Kastute, o pamotė ragana vadinama "Močeka". Mačiau, kaip vienas vaikas, išklaukęs "Močecos" pasaką, nubėgo į kitą kambarį ir grįžo "Sigutės" knygele ir Aurelijos Paukštelienės plokštelę nešinas ir tuoj ėmė kelti klausimus: kodėl čia pasakojama apie Kastutę, kai ten rašoma ir kalbama apie Sigutę? Kas ta "Močeka"?

Rašytojai mėgsta pasakas perrašyti, savaip jas perrašyti, naujai sukurti. Tokios kūrybos apstu J. Švaisto ir S. Pipiraitės-Tomarienės pasakų knygose. Nieko nebūtų nuostabaus, jei ir L. Barauskas ne apie Sigutę, bet apie Kastutę pasakoja, bet tik kyla klausimas, ar jam vertėjo pasirinkti tokios pačios tematikos pasaką, kurį jau anksčiau plokštelėje, tegul ir netaip liukusiniai, įrašyta?

Pagaliau, tai ir kitas ne vaikų keliamas klausimas: koks reikšmės buvo lietuvišką plokštelę įtraukti "močeka" — tokį žodį, kurio nėra lietuvių kalbos žodyne? Lietuvių Kalbos Vadovas paaiškina, jog "močeka" yra gudiškas žodis ir lietuvių kalboje nevartotinas. Kodėl tas svetimas žodis pasakoje pavartotas ir platinamas po lietuvių namus, sunku pasakyti.

Sutinkant su vieno recenzento nuomone, jog L. Barausko plokštelės įrašymas yra liukusinis ("su daugeliu žymių vardų ir net simfoniniu orkestru"), reiktų prie to pridėti, jog tas liukusas, tiek turiniu (mušimai, užmušimai, pakorimas), tiek garsais yra neretą vaiką bauginas. Mačiau, kaip vos tik tą plokštelę pradėjus groti, vos pirmuosius garsus išgirdusios darželinio amžiaus mergaitės bėgo glaudis prie vyresniųjų, šaukdamos: "Bijau, bijau!". Tad ir liko įspūdis, jog L. B. pasakų plokštelė tinka dideliems, pasakas mėgstantiems, vaikams.

"Zukis Puikis", Grigaičių, Tiliūnėlių ir Venclovų išleista vaikams skirta plokštelė, kaip ir spauda rašo, "gerai eina". Mielai

Vakaru Vokietijoje buvo pagamintos "pašliužos", kurioms nereikia sniego. Jos ypač gerai dirba ant trumpos žolės. Ant pašliužų būtų uždėtos, naujosios pašliužos primena kariuomenės tankų vikšrus, besisukančius ant nulinio ratų.

pačių mažųjų klausoma, nes turinys nenuobudus, įvairus. Mažiukai juk ir turi daug laiko plokštelių pasiklausyti. Kai vaikui paaugėja, juos traukia sporto aikštės, važinėjimas dviračiu, mažiau kambaryje bebūna, rečiau plokštelių pasigenda. Vieną pirmąsias mokėtinę pasakojimą, jog ji mokanti visą dainą "Vijo lizdą pelėda", kurios tik posmelis dainuojamas "Zukio Puikio" plokštelėje.

Kad ir nedideli pasakų plokštelių tiražai, bet, atrodo, kad plokštelės greičiau išperkamos, negu knygos, kurios taip pat išleidžiamos nedideliais kiekiais. O tai jau turėtų būti paskatini mas plokštelių menininkams ir leidėjams ir toliau toje srityje veikti.

Pas tą pagirti vertėtų

Šiandien, kai Naujienoms rašau, lapkričio 12 diena. Paštiniškas atnešė laikraščius. Du numeriai Naujienų dienraščio: pirmadienio, lapkr. 9 dienos ir ketvirtadienio, lapkričio 12 d. Kažkur užkliuvę antradienio ir trečiadienio numeriai.

Tai nieko stebėtina, nes per paskutinius kelerius metus pripratome labai netvarkingai ir pavėluotai laikraščius gauti, bet stebėtis reikia, kaip lapkričio 12 dienos Naujienos iš Čikagos taip greitai ir Los Angeles atkeliavo, kad tą pačią dieną paštiniškas atnešė? Atrodo, kad trečiadienio vakare Naujienos Čikagoje pateko į oro pašto maišą ir ketvirtadienį jau galėjome skaityti nepasendintą dienraštį.

Per daugiau kaip 10 metų tai pirmas atsitikimas, kad paštas taip greit dienraštį atgabeno ir jei tokios praktikos nuolat imtųsi, be abejoj, paštas susilauktų daug gerų žodžių, vietoj dabartinių nusiskundimų.

Kalnai tik 4,200 pėdų

Naujienų lapkr. 12 d. numerio, straipsnyje "Naujas Kalifornijos kalnų kelias" išspausdinta, jog iš Los Angeles į šiaurę važiuojant reikia persiristi per 40,200 pėdų aukščio kalnus. Tai klaida, vienas nulis yra nevieton įsiritęs, nes kalnų, kur Ridge Route nutiestas, aukštis tėra 4,200 pėdų. J. Klauseikis

SKAITYK IR KITAM PATARK
SKAITYTI DEMOKRATINĮ
DIENRAŠTĮ "NAUJENAS"

IŠ KANADIŠKOS PADANGĖS

Lietuvių Klubas Manitoboje

WINNIPEG, Manitoba. — Š.

m. spalio 31 d. (šeštadienio) vakare įvyko klubo valdybos posėdis, kurį be v-bos narių atsilankė ir pašaliečiai. Posėdžiui vykstam v-bos narys J. Demereckas pasiūlė, kad klubas nors kiek piniginiai paremtų laisvės kovotojus Praną ir Algirdą Brazinskus, kurie šiuo metu randasi Turkijoje. Tik staiga vienas iš buvusių 1966 metų "delegatų" ir okup. Lietuvą Juozas Radzevičius sugniaužęs kumščius puolė J. Demerecką iškoliodamas įvairiausiais nešvankiais žodžiais. J. Radzevičius savo puolimus tęsė pakartodamas. Sunkų pasakyti kuo būtų pasibaigę, jei J. Demereckas nebūtų nutylėjęs.

Posėdžiui pasibaigus dalis v-bos narių užsuko į netoliese esantį Yale hotelį. Išmetus po vieną kitą alutį klubo sekretorius Peet Lenio priėjo prie kito staliuko, kur sėdėjo senas klubo narys Juozas Ambrazevičius, kurs padaręs staigų šuolį kirtose sekretoriui kumščiu į galvą. Tas nesugaudydamas lyg apsaigo ir Ambrazevičius pakartojo dar kelius smūgius. Tada Lenio kirtos atgal, bet vikriai prišoko alaus padavėjas, kuris Lenio išmetė per duris, Ambrazevičių palikdamas nepaliestą.

J. Ambrazevičius yra vienas iš senesniųjų klubo narių, kurs klubui kuriantis buvo davęs \$600 paskolą. Neseniai per vieną parengimą sekretorius Lenio su savo sėbrais buvo išmetęs J. Ambrazevičių iš klubo ir apskundęs policijai. Ambrazevičius pareiškė: "Aš tuos klubo komunistėlius išgaudysiu po vieną". Neseniai panašus incidentas įvyko su klubo nariu Ant. Malala, kuris net teisme buvo atsidūręs, bet J. Ambrazevičius išėjo laimėtoju. Dar kitas incidentas įvyko su klubo nariu K. Ženteliu. Vienu žodžiu, J. Ambrazevičius kažką savotiškai tvarko... Kaip jam seksis toliau, pamatysime.

Nepaslaptis, kad buvę Stalino vaikučiai kažkaip vėl pradėjo atsigaivinti. Bet reikia neužmiršti, ką nelabai seniai per vieną radijo stotį pasakė K. MacDonald, ilgus metus dirbęs Kanados slaptojoje policijoje. Jis pasakė:

"Komunistų veikla Kanadoje visą laiką buvo sekama, jų agentai registruojami specialiuose sąrašuose, tačiau kol Kanadoje neįvyko FLQ (Kvebeko separatistų) trūkimas, nieko nebuvo daroma, nes Kanada yra demokratiškas kraštas". Toliau jis patvirtino, kad komunistų agentai yra labai veiklūs — jų pilna darbo unijose, mokytojų federacijose, mokslo įstaigose etc. Taigi, atrodo, kad ateina laikas...

Prie Lietuvių Klubo Manitoboje dar veikia Lietuvių Pašalpinė D-ja ir Lietuvių Literatūros D-ja. Pastaroji grynai komunistinė. Iš šių organizacijų naujieji ateiviai jau išbėgiojo, bet į klubą vis dar prisizvejoja po vieną kitą iš naujųjų. Tad ar ne laikas apsigalvoti?

K. Strikaitis

Pietų Amerikoje

Mato Šalčiaus archyvas

Argentinos Liet. Balsas rašo, kad 6 tomų kelionių aprašymo — Svečiuose pas 40 tautų autorius, Mato Šalčiaus duktė, gydytoja Raminta Savickienė, gyvenanti Kaune, Biliūno alėjoje, prie pat Panemunės šilo, vieną savo namų kambarį paskyrė savo tėvo užrašų, nuotraukų ir susirašinėjimo archyvui.

Mokytojas Matas Šalčius gyveno ir Argentinoje. Jis čia re-

dagavo Lietuvos lėšomis leista laikraštį Išvien. Laikraščiu su stojus su savo taktininkė Lauri- navičienė išvyko Bolivijon, kur ir mirė gegužės 27, 1940, būdamas 50 metų amžiaus, o jo bendrakeleivė persikėlė Chicagon. Lietuvoje Matas Šalčius su Vladu Putvinskiu įkūrė Lietuvos Šaulių Sąjungą. Jo Lietuvos žurnalistų Sąjungos bilietas turi pirmą numerį.

Apart Ramintos, Lietuvoje gyvena ir kitos dvi Mato Šalčiaus dukterys — Aldona ir Aušra, taipgi abi gydytojos.

Senoji Amerikos lietuvių karta Matą Šalčių tebeatsimena, kai jis gyveno ir mokytojavo Skrantone, redagavo Ateitį Bostone ir nuo 1916 iki 1919 m. pradžios (iki grįždamas į Lietuvą) daug veikė kaip Lietuvos Centrinio Komiteto sekretorius, kentėjusiems nuo karo lietuviams šelpiti.

Septintoji Lituanija gatvė

Septintoji gatvė Lituanija tapo atidaryta Quilmes mieste pora kvartalų nuo stoties D. Bosco. Atidarymo ceremonijas atliko Quilmes burmistras inž. Cicerio, ALOST pirm. A. Mičiūdas ir šios gatvės krikšto kūmai: Emilija T. Čekanauskienė su inž. J. Čekanausku ir Katalina P. Čekanauskienė su Kastantu Račkausku. Bronzinį įrašą dovanojo inž. J. Čekanauskas.

Po to įvyko pamaldos Santo Coloma bažnyčioje, kurias laikė kun. Vytautas Palubinskas, anksčiau klebonavęs Quilmes, kuris savo pamokslė pateikė visą eilę istorinių datų. Jis daugiausia padėjo ALOS Tarybai tą buvusią Los Robles gatvę, 10 kvartalų, kurių 8 jau asfaltuoti, pavadinti Lietuvos vardu.

US
APTIS

mingvėjų
draugai
mpo, raš-

slaptis la-
tovėdamas
oma, tokia
pa, o nuo-
mpiau iš-
rašinį tai-
sėlių; pato-
susikaupti
sa kas ne-

UKS?

Veimaro
s vokiečių
stė (1749
ris aštriai
stojęs ant
burbtelė-

elio kvai-

gai darau,
autorius ir
į šalį.

ORIŲ

APTIS

laikydavo
priems kas
stlyginimą.
tus susirg-
ginimo nė-
has vėl bū-
pasveikus
jama, kad
tai tesirg-

lius iš Villa
vis dar rū-
metų pra-
is.

Kas tik turi gerą skonį,

Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER, INC.

Marquette Pk., 6211 So. Western, PR 8-5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5.

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

— Sek pasaką, mamytė,
Apie senus laikus,
Kai aityrai ir laumės
Skrąjojo po laukus...
S. Petersonienė

Poezija ir pasakas yra vaikų mėgstami ne mažiau kaip žaidimai ar kryžstaivimai. Naujienose galima gauti šių perlių ir žemčiūgų mūsų mažiesiems bei jaunimui:

1. N. Butkienė, VELYKŲ PASAKOS, 32 psl., telpa 6 pasakos ir D.VY. NUKĖS, 34 psl. su 8 pasakymėliais iš vaikų pasaulio. Abi gausiai iliustruotos, spalvotais viršelais, kainuoja po 1 dol.

2. Vanda Frankienė-Vaitkevičienė, ŠOKOLADINIS KISKELIS, pasaka mažiesiems. Jūratės Eidukaitės iliustruota. Didelio formato, 24 psl., gražus leidinys. \$1.50.

3. A. Giedrius, MURKLYS, 24 aprašaitės vaikams. Dail. V. Siman-kevičiaus iliustruota, 130 psl., \$1.80.

4. Stasė Vanagaitė - Petersonienė, LAUMĖ DAUMĖ. 17 eilėraščių, kaip pasakų, apie paslaptingas laumes Tėvų Žemėje. Labai gražus leidinys. didelio formato, kietais viršelais, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 64 psl., kaina 5 dol.

5. Maironis, JAUNOJI LIETUVA, poema. 118 psl., \$1.00.

6. Tyruolis, TEN, KUR NEMUNAS BANGUOJA. Skaitymai, gramatika, tėvynės pažinimas, dainos. Gausiai iliustruota, kietais viršelais, 217 psl. Labai tinkama vaikams, kur nėra lituanistinių mokyklų. \$3.00

7. Juozas Švaistas, ŠAUNUS PENKETUKAS, apyskaitės, kaip pasakos vaikams iš jų gyvenimo, svajonių ir žygių. Iliustruota dail. Z. Sodeikienės. Didelio formato, kietais viršelais, puikus 77 psl. leidinys. \$3.00.

8. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI, mitologijos posmai. Eiliuoti padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir žemaičiai bendravo su savo dievais, 54 psl., \$1.00.

Vaikai mėgsta ir nori skaityti. Dėlto iš pat mažens yra daug lengviau juos įpratinti lietuviškai skaityti ir mylėti lietuvišką knygą. Jei tėvai išbalansuoti vaikams perkamas dovanas — pusę knygų, pusę žaislų — lietuviško auklėjimo rodyklė staiga pakiltų aukštyn.

NAUJENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00. Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

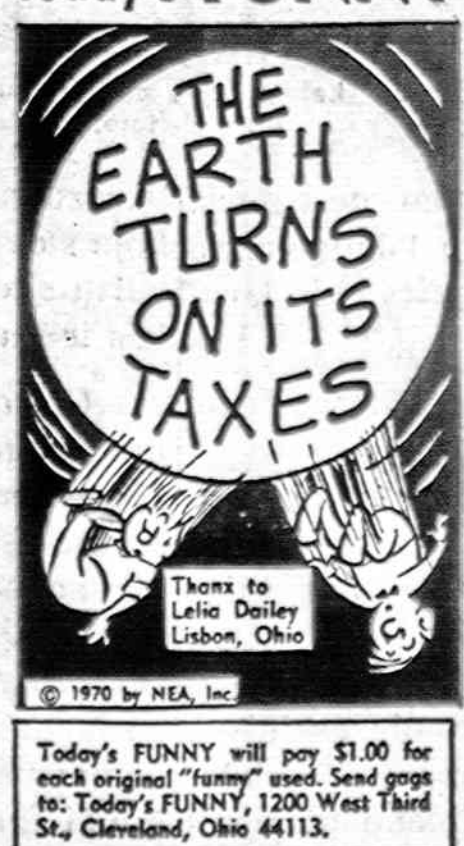
Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, ILL. 60608

today's FUNNY

**Raginkite savo apylin-
augti - taupykite!**

Pas mus taupota du didelius darbus. Pas pasiekti asmeniškų lūpų, jie padeda sukurti bendruomenę ir parūpdyti. Taupykite dabą prieš 10 mėnesio dieną, mėnesio pirmos.

6%
5%

ATES

00.

UNIVERS

SAVINGS & LOAN ASSOC.

1800 So. Halsted St

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DID

Isteigta 1923 metais

Istaigos pietuose klemas automobiliams

DR. ANNA BALIUNAS
AKIU, AUSU, NOSIES
IR GERKLES LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIA
4449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirmia ligonius pagal susitarimą.
Jei neatšiepia, skambinti 374-8012
Telef. PROspect 8-1717

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val. kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
užtikra antrojoje ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadi. ofisai uždaryti.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEimlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadi. 1-7 val.,
antradi. ir penktadienį nuo 1-5, treč.
ir šeštadi. uždaryti.

Dr. Ant. Rudoko kabinetai perėmė
opometristas.

DR. EDMUND E. CIARA
2707 W. 51st STREET
Tel. GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.,
1-4, 1-4, antradi., penkt., 10-4, ir
šeštadi. 10-2 val.

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
šiepia, skambinti MI 3-0001.

Dr. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir šeštadi. uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez. PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
Pirmia tik susitarus
Valandos: pirmadi., ketvirtadi. 5-8,
antradi. 2-4.
Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadi. ir penktadi. nuo
2 iki 8 v. p. p.; antradi. ir ketvirtadi.
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o šeštadi-
dienį nuo 9 iki 12 val.
Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTU, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradi. nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadi. nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisai 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sėkmadieniais ir trečadieniais
uždaryta.

Rez. tel.: WA 5-3099
DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERU ligos
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradi., trečadi-
niais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEimlock 4-2123
Rezid. telefonai: GILson 8-6195
Pirmia ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefon. HE 4-2123.
Jei neatšiepia, tai telefon. GI 8-6195

SKAITYK "NAUJENAS" —
JOS TEIKIA GERIAUSIAS,
TEISINGIAUSIAS ZINIAS

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8, Seštadieniais 9-11
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje
gražiausias gėles ir vainikėlius, ant-
kapių papuošimui ir sezoninės
kapams gėles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINČIA
GELES VISOMIS PROGOM
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GRADINSKAS
STALINIS
RADIJAS - PATEFONAS
TIK 26 INČ. PLAT.
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna aprausta
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

SOPHIE BARCUS
RADIJO SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadi-
dienio iki penktadienio 10-11
val. ryto. — Seštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEimlock 4-2413
7159 SO. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

KELIONĖS I LIETUVĄ
IR IŠ LIETUVOS
Jeigu ateinančiais metais rengiate
važiuoti į Lietuvą arba iškviesti iš
Lietuvos savo gimines, tai jau metas
iš anksto užsisakyti vietas, kad nebūtų
sutrūkumų ir grupinė kelionė būtų
pigesnė.
Vladas Rasčiauskas pirmas pradėjo
organizuoti keliones į Lietuvą ir jau
nuvežė virš 20 grupių. Ateinančią va-
sarą jis organizuoja net 8 ekskursijas.
Jo vadovaujamoje įstaigoje dabar dir-
ba dvi lietuvaitės — Josephine Mile-
riūtė ir Laima Lunackienė. Visais ke-
lionės reikalais kreipkitės į
WALTER RASK - RASČIAUSKA
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 So. Western Ave.
Chicago, Illinois 60643
Tel. 238-9787-8

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

OVERSEAS PACKAGES
CHRISTMAS DEADLINE
Air All the Way
30-lb. Limit
NOV. 28
NEA

Paskutinė data kalėdiniais siunt-
nimais į užsienius siųsti yra lapkričio
28 d., jei jie siunčiami oro paštu. Vė-
liau išsiuntus, paštas negarantuoja,
kad siuntiniai pasieks adresatų laiku.

Spanda - tautos galybė

Lietuviai išeivijoje turėtų su-
prasti, kad šiuo metu mūsų ran-
kose vienintelis ir geriausias
ginklas laisvei atgauti yra ne
fizinė jėga — ginklai, bet kul-
tūriniai bei dvasiniai turtai.
Mums turi rūpėti savo tautos
kėlimas dvasinėmis vertybėmis,
nes dvasinis ir kūrybinis tautos
lygis greičiau priliję didėms
tautom, negu fizinis. Todėl
spauda ir yra vienas iš svarbiau-
sių kovos ir kultūros ramsčių.

Lietuvos geografinė padėtis
per amžius lietuviams buvo ne-
meltinga. Nuo neatmenamų
laikų mūsų kraštą nuolat pul-
davo kaimynai. Visų jų norai
buvo mus užgrobti. Ir šiandien
mūsų kraštą yra jų auka. To-
dėl lietuvis nuolat kovojo dėl
laisvės ir dabar jam lieka ta
nelemtą pavergtojo dalį
nešti.

Užėjus II Pasauliniam Karui,
lietuviai tremtiniai, gelbėdami
savo gyvybes, buvo priversti pa-
tikti savo brolių kraują pasru-
vusią ir griuvėsiais pavirtusią
tėvynę.

Senieji lietuviai išeiviai, ke-
liaudami toli už jūrų į Ameriką,
prisiekinėjo, kad išvyksta trum-
pam. Prisiminimui ne vienas iš
jų pasiėmęs savo tėvynės žemės
saują, saugojo ją kaip relik-
viją. Tai buvo meilės ir prisiri-
šimo savo tėvų kraštui simbolis.
Daugelis jų nebesugrįžo. Tas
pats atsitiko ir su tremtiniais.
Visiems sugrįžimas į savo gim-
tąjį kraštą atidėtas. Daugelis jų
nebesugrįš, nes jų norus nutrau-
kia mirtis, senatvė ir pan.

Tėvynės meilės vedini žmonės
atlieka didžius darbus ir žygius.
Jiems tėvynė — tai gyvenimo
prasmė, o taip pat ir tikslas.

Kas vertė rizikuoti gyvybe,
nešant uždraustas knygas per
tankiai sargybmis apstatytas
sienas? Tėvynės meilė.

Jokio atlyginimo, jokių gė-
rybių jiems už tai nežadėta, o tik
menkas, menkas žemės kampe-
lis lietuvių kapuose.

Tai va, kas jų laukė.

Knygnešiai, kuriems buvo
lemta žūti, mums nėra mirę, nes
jų atlikti darbai tėvynei yra
mums šventi.

Juos visus vedė karšta tėvy-
nės meilė, kuri jų širdyse ru-
seno.

Nepriklausomybė buvo sun-
kiai iškovota. O kas sunkiai
įgyta, ta reikia mylėti ir ginti.

Tautos tragedija yra ne jos
ekonominė padėtis, bet laisvės
netekimas.

Nepriklausomybė tautai yra
neįkainojamas turtas, todėl iše-
ivijoje kiekvieno lietuvių yra
šventa pareiga dėti visas pastan-
gas, kad mūsų tėvynė Lietuva
būtų laisva.

Lietuvių stiprybė išeivijoje
yra lietuvių išsilaukime. As-
muo, kuris nepaiso savo tauty-
bės, yra tuščiaaviduris medis,
kuris gyvenimo audros užgęs
greičiausiai palūžta.

Pavyzdžiui mums gali būti žy-
dai, kurie gyvendami be savo
tėvynės per 2 tūkstančius metų
nepalūžę ir išliko, nes jie buvo
atsparūs savo tautoje.

J. A. V-bėse mūsų tautinis iš-
likimas yra mūsų pačių ranko-
se. Lietuvos laisvė turi rūpėti
kiekvienam laisvojo pasaulio
lietuviui, todėl visi ją turime
rūpintis, dėti visas pastangas,
kad lietuvių užsienyje neuž-
gastų, o ypač mūsų jaunosios
kartos elisė.

Mūsų tauta yra gabi, talentin-
ga ir darbšti. Todėl išeivijoje
visa tai privalome puoselėti, ta-
da neteks nusimimus dėti ir
skystis — mes maža tauta. Tu-
rime visad prisiminti mūsų tuos
garbingus knygnešius ir pareik-
šti jiems didžią pagarbą, o tuo
pačiu sustiprinti savo pasiryži-
mą eiti jų pėdomis.

Jei nebūtų laikraščių, nebūtų
lietuvių organizacijų veiklos,
o lietuvių reikėtų skelbti mirtį.
Lietuviška spauda ne tik mus
informuoja, bet ir saugo nuo
nutautinimo.

Kaip vaikai gali būti geraiš-

lietuviams, jei tėvai nesistengia
patys su savo vaikais kalbėti lie-
tuviškai, neišsirašo ir neskaito
lietuviškų laikraščių ir iš ma-
žens savo vaikų nepratina jų
skaityti.

Rizikuodami savo gyvybes
knygnešiai nešė į Lietuvą iš Prū-
sų lietuvišką spaudą. Šiandien,
kuomet laisvai galime ją įsigyti
ir skaityti, jos nevertiname.
Statistika rodo, kad pats blo-
giausias biznis yra iš lietuviškos
spaudos.

Mūsų lietuvių kultūringai tau-
tini išeivijoje ši statistika priva-
lėtų būti diametraliai priešinga.
Todėl paskelbtas lapkričio
mėnuo — lietuviškos spaudos,
tenepalieka tuščias garsas ty-
ruose.

Algirdas Budreckas

ROCKFORD, ILL.

Balfo 85-to skyriaus vaju

Kai kurie Balfo skyriai jau
pravedė aukų rinkimo vaju. Ta-
čiau Rockfordo skyrius vaju
pradeda dabar ir jis tęsis visą
gruodžio mėnesį.

Amerikos lietuvių gerai ži-
no Lietuvos okupanto melagin-
gus pasigyrimus, kad menamai
Lietuvos žmonės esą viskuo ap-
rūpinti. Jie žino, kad nieko pa-
našaus nėra, kad ten visko trūk-
sta, — nuo virtuvės stalo, iki
padėvotos sėrmėgos.

Bandoma labai pabrėžti tai,
kad Lietuvoje (kaip ir visoje
Maskvos imperijoje) gydymas
yra nemokamas. Bet kas iš to,
kad negalima gauti reikalingų
vaistų.

Mūsų garbinga Balfo organi-
zacija per 28 metus savo gyva-
vimo tūkstančius tautiečių su-
šelpė maistu, vaistais, drabu-
žiais ir kitomis reikmenimis.

Tas darbas turi būti tęsiamas,
nes pašalpos prašymas nepasi-
liovė. Gaunami prašymai iš Si-
biro, iš Suvalkų trikampio, o
taip pat ir iš okupuotos Lietu-
vos. Kiekvieno mūsų pareiga
yra ištieti jiems pagalbos ran-
ką.

Pasistenkime kiek galima dau-
giau savo tautiečiams padėti. O
daugiau padėti galėsime, jei sėk-
mingai pravesime vaju. Balfo
aukų rinkėjai pasistengs aplan-
kyti jūsų namus. Įteikite jiems
savo auką. Taip pat aukos bus
renkamos prie bažnyčios, Lie-
tuvių klube ir kitur. Aukos bus
pakvituojamos bei skelbiamos
spaudoje.

Asmeniškai ar per paštą au-
kas priima: Kaz. Rutkauskas,
710 Highview av. (tel. 399-
4759), ir J. Bacevičius, 615
Maple st., 61103 (tel. 962-6292).
Balfo 85-as skyrius

LOS ANGELES, CALIF.

Kalifornijos lietuvių radijo
valandėlės veiklos sukaktis

Los Angeles 1969 metų va-
sario mėn. 16 d. iš KTYM radi-
jo stoties AM-1460 bangomis
buvo pradėta lietuviško žodžio
ir muzikos garais kalbėti į Ka-
lifornijos lietuvių. Ši lietuvių
radijo valandėlė jau baigia ant-
rosios savo veiklos metus. Ji
yra kultūrinė, o ne komercinė.
Lėšoms radijo stotiai apmokėti
rūpinasi Kalifornijos Radijo Klubas,
kurio nariai moka ne ma-
žiausią 5 dolerių metinį mo-
kestį, renka aukas, ruošia pa-
rengimus — koncertus. Kas-
met šaukia narių metinius su-
sivokimus, renka klubo valdy-
bą, kuri tvarko visus radijo va-
landėles reikalus.

Šiais metais spalio mėn. 24 d.
Radijo Klubas parapijos salėje
rengė metinį balių-koncertą, ku-
riame dainavo solistas Antanas
Pavasaris. Jam akompanavo
muz. O. Metrikienė. Baliaus ge-
rai pavyko, dalyvavo didelis bū-
rys radijo valandėles klausyto-
jų-rėmėjų. Tik tenka apgalvė-
ti, kad mūsų lietuviškos or-
ganizacijos dar vis abejoja —
svarsto ar reikia remti šią lie-
tuvių vienintelę radijo valandė-
lę Kalifornijoje.

Susipratusioji lietuvių visuo-
menė klausio, vertina ir džiaugia-
si taja lietuviškos kultūros ne-
šėja, tėvynės meilės žadintoja,
jungiančia visus lietuvių bend-
ram tautiniam darbui — Kali-
fornijos Lietuvių Radijo Valan-
dėlę.

Programų paruošimu rūpina-
si nepaįsčiusioji visuomenės
veikėja, valdybos pirmininkė, so-
listė Stasė Klimaitė-Pautienienė,
kuri turi susiorganizavusi at-
skirą redakcinį kolektyvą. Pas-
tarasis padeda jai praveisti kiek-
vieną šeštadienį (12 val.) ra-
dijo programas.

Lietuvių Radijo Valandėlė
Kalifornijoje yra lyg tas šviesus
žiburelis Kalifornijos dykumose,
kuris kiekvieną šeštadienį 12 val.
ateina į mūsų namus, priminda-
mas, kad mes esame lietuviai
ir negalime pamiršti savo tėvų
kalbos ir tėvų žemės.

Linkime radijo valandėles dar-
buotojams, minint 2-jų metų
veiklos sukaktį, su didesniu pa-
tyrimu programą gerinti, jung-
ti visus lietuvių, nežūrint pa-
žiūrų skirtumo, bendram lietu-
vių išlaikymui šiame krašte
darbu.

Radijo klausytojas

EAST ST. LOUIS, ILL.

Kiekvienais metais rudenio
mūsų apylinkėje vyksta lėšų tel-
kimas mūsų tautiniams reika-
lams. Ponios Onos Čerškienės
pastangomis Tautos Fondui jau
suaukota 249 dol. (būrelio narių
mokesčio 142 dol. ir per rink-
liavų aukų lapais — 107 dol.).
P. ir A. Brazinskių byla paska-
tino mūsų tautiečių šiais me-
tais aukoti daugiau Tautos Fon-
dai.

Ponios Agotos Tiškūvienės,
Balfo pirmininkės, pastangomis
Balfo reikalams buvo šią vasarą
surengta gegužinė ir gauta pel-
no 70 dol. Per apylinkės visu-
tinį susirinkimą lapkričio 8 d.
mūsų tautiečių buvo pasiakytą
už didesnę šalpos reikalams su-
mą, nes norima kuo didesnę ška-
čių mūsų tautiečių patekusių
į vargą sušelpiti. Tokiu būdu en-
tuziastingesni mūsų tautiečiai,
kaip Ona Petrikienė, Vincas Vo-
sylius ir Juozas Juodakis sutu-
ko Balfo reikalams dar parinkti
aukų, lankantis tūto durų prie
durų pas mūsų tautiečius.

Prašoma visų būti mielašir-
dingesniems ir aukoti galimai
daugiau dėl mūsų vargstančių
brolių ir sesių šalpos.

Be tų rūpesčių, mūsų apylin-
kės tautiečių slepia ir kiti mū-
sų tautiniai reikalai, kuriems
taip pat reikia pinigų. Tiems
reikalams, kaip spauda, švieti-
mas ir k. bendruomenė šių me-
tų lapkričio 22 d. rengia me-
tinį parengimą lietuvių para-
pijos salėje, 1509 Baugh ave. ir
15 gatvės kampas. Parengimo
pradžią 1 val. p. p. Visų mūsų
apylinkės šeiminkinių prašoma
šią dieną pietų nerengti namuo-
se ir pasidaryti sau laisvą dieną,
o pietus pavalgyti prašoma at-
vykti su visa šeima į mūsų pa-
rengimą. Čia pietūs bus paruoš-
ti pačių mūsų kulinarijų (ga-
biausių ponų, kaip V. Dubie-
kienė, O. Čerškienė, V. Keme-
žienė, J. Gerčienė, E. Stančienė,
V. Juodakienė ir daugelis kitų.
Be skanių pietų ir gaivinančių
gėrimų, bus visiems sudaryta
jauki aplinkuma pasibuvoti, pa-
simatyti ir pasikalbėti su drau-
gais, pažįstamais. Šiais metais
laimėjimui fantus aukojo: Vin-
cas Vosylius — AM-FM radiją;
Vladas Mātulis — mikroskopą;
Juozas Kučauskas — sidabrinę
lėkštę (iš Vokietijos), Antanas
Vaicikauskas — teprekordieri,
Petras Stančius — aukštos ko-
kybės radijo aparatą ir Juozas
Saladzius — nemazą sumtą pi-
niginę dovaną.

Prašomi pirkti bilietus ir gau-
siai dalyvauti.

J. J.

SKAITYK PATS IR PARAGING

KITUS SKAITYTI

NAUJENAS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

LEONARDAS BUKAUSKAS IR SŪNUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
NAUJOJI ŠERMENINĖ ZINOMOJI ŠERMENINĖ
DE YOUNG - VROEGH FUNERAL HOME LEONARD FUNERAL HOME
HOME 10821 S. Michigan Avenue
649 East 162nd Street Chicago, Illinois
South Holland, Illinois
Turime šermentis vietas kitose Chicagos dalyse ir prie-
miesčiuose. Jei norite gero ir patyrusio patarnavimo,
dieną arba naktį.
Skambinkite telefonu Commodore 4-2228

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINŲ VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: Yards 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE Miesto
DALYSE
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: Yards 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1139

STEP. C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: Yards 7-1911

Lietuvos kariuomenės atskirimo 52-ju metų sukakties minėjimas

Minėjimas įvyks lapkričio 22 dieną Jaunimo Centre.

PROGRAMA:

1. Lapkričio mėn. 22 d. 11 val. Iškilmingos pamaldos Tėvų Jėzuitų koplyčioje, 5620 So. Claremont Ave. Pamaldas atnašaus ir pamokslą pasakys kun. J. Borevičius. Pamaldų metu koplyčioje giedos sol. p. Genovaitė Mažeikienė.

2. Tuojau po pamaldų prie Laisvės Kovų paminklo, žuvusių kovotojų už Lietuvos Laisvę ir Nepriklausomybę pagerbimas.

Aukurą uždegs savanoris - kūrėjas generalinio štabo pulk. J. Rapsys, asist. birt. partiz. Statkevičienė ir birt. V. Kulikauskienė. Žodį tars gen. prof. S. Dirmantas. Vainiką padės kol. J. Kulikauskas, asist. birt. M. Babickienė ir birt. B. Gustaitienė. Iškilmes prie paminklo praves kol. major. Šeštakauskas. Iškilmes baigiamos giesmėmis: Marija, Marija!

3. Akademinei daliai, didžiojoje salėje. Akademine daliai pradėsime: J. A. V. ir Lietuvos himnais - sol. G. Mažeikienė ir minėjimo dalyviai. Invokaciją sukalbės kun. J. Borevičius. Minėjimą atidarys skyr. pirmininkas. Sveikinimo žodį

tars L. Gen. Konsulas Dr. P. Dauzvardis. Paskaitų skaitys kol. K. Ozelis.

10 minučių pertrauka.

4. Meninė dalis, didžiojoje salėje. Meninę dalį išpildys Donelaičio ir Marquette Park. Lituanistinių mokyklų didysis choras vad. p. mok. Gutauskui. Grandies šokėjai pašoks kelemtų tautinių šokių vad. p. mok. Irenos Smieliauskienės.

Lietuvių organizacijos ir visuomenė kviečiama šios didžiosios šventės minėjime skaitlingai dalyvauti.

Skyr. valdyba

Naudingas susirinkimas

Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų organizacijos narių susirinkimas įvyks šių metų lapkričio mėn. 20-tą dieną, 7:30 val. vakare, parapijos salėje, 6820 So. Washenaw Ave. Bus labai svarbių reikalų aptarti ir naudingų žinių namų savininkams ir kitiems. Salė atsidarys 7:00 v. v. Prašome visus narius, norinčius sumokėti nario mokesį, ir tuos, kurie norėtų įstoti naujais nariais, atvykti 30 minučių prieš susirinkimo pradžią. Pasiruošusi tarnyba lauks Jūsų.

Bus turtinga programa: Dr. Petro Kisieliaus paskaita "Narotikais ir jaunimas". Paaiškinimas apie naują Illinois konstituciją. Pranešimas apie organizuojamą mūsų kolonijos savisaugos sąjungą.

Kas padaryta blokų atstovams organizuoti.

Narius ir svečius prašome gausiai dalyvauti. Savo gausių dalyvavimų įrodysime, kad rūpinamės savo gražiosios kolonijos saugumu ir išlaikymu savo rankose. Stasys Paltaba

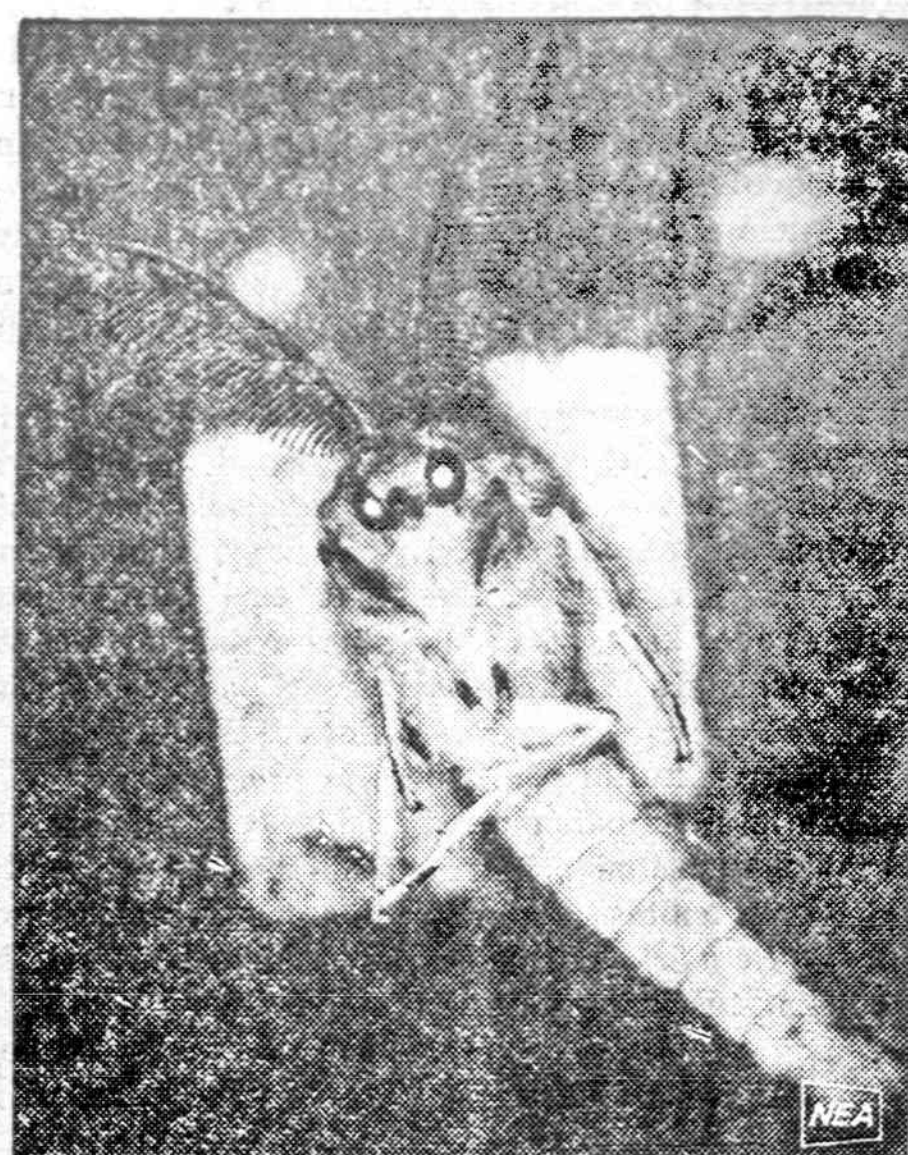
Kas padaryta blokų atstovams organizuoti.

Narius ir svečius prašome gausiai dalyvauti. Savo gausių dalyvavimų įrodysime, kad rūpinamės savo gražiosios kolonijos saugumu ir išlaikymu savo rankose. Stasys Paltaba

CICERO

L. B. Cicero Apylinkės Valdybos pastangomis sukurta susirinkimas įvyko lapkričio mėn. 1 d. Parapijos salėje.

Susirinkimą atidaro pirm. p. Ingaunis, savo trumpoje kalboje apibūdindamas valdybos santykius su visuomene, su klebonu ir t. t. P. Ingaunis už-

Daug žalos miškams padaro naktinis kandis, drugys - "gypsy moth". Jis nuveda medžių lapus. Dabar mokslininkai surado sintetinį chemikalą, kuris kvepia, kaip ty kandžių patelės. Edrūs "vyrai" seka tą kvapą ir pakliūna į spastus.

siminė, kad visuomenė kai kada labai pasyviai laikosi pareigų, minėjimų, susirinkimų atžvilgiu.

Toliau Dr. P. Kisieliui mums papasakojo išpildžius iš šeštios Tarybos sesijos suvažiavimo, Clevelande. Ten buvo pateikta 3 metų veiklos apybraiža ir duoti kiti įdomūs ataskaitiniai pranešimai. Šiltai buvo sutiktas p. Nainio pranešimas.

Po dr. Kisieliaus sesijos apibūdinimo, toliau kalbėjo V. Zatorius, kuris pasakojo išpildžius iš spaudos darbuotojų su važiavimo, įvykusio V. Adamkaus farmoje. Suvažiavimas buvo diskusinio pobūdžio, todėl buvo progą paliesti įdomias aktualijas. Buvo svarstyta Tarybos rinkimų klausimas, aptarta nutaustijimo ir kitos problemos. Buvo iškeltas klausimas dėl perdidelio Tarybos atitollimo nuo apylinkės. Kalbant apie rinkimus, salėje buvo padaryta pastaba, kad gal geriau būtų nesudaryti grupinių rinkimų sąrašėlių, kuriuose paprastai atspindi partiniai atspalviai. Suvažiavime dalyvavo p. V. Volertas įdomiai nagrinėjo mišrių šeimų klausimą. Vasario 16 d. aukų klausimas taip pat nebuvo pamirštas. Tame spaudos darbuotojų suvažiavime dalyvavo eilė laikraščių ir radijo valandėlių atstovų.

Reikalai, susiję su lietuvišku švietimu, buvo aptarti A. Milūno. Iš jo kalbos buvo aišku, kaip svarbus yra lėšų teikimas mokyklų išlaikymui, tu rinti galvoje visuomenės talką. Buvo paminėtas knygynų klausimas ir t. t. Klausimų ir suramųjų metu išgirdome keletą patarimų iš salėje dalyvavusiųjų.

Antroje susirinkimo dalyje įvyko Cicero miesto valdžios atstovų ir kitų svečių pristatymas. Lietuviškai pristatė p. Ingaunis, o angliškai p. Milūnas. Valdžios atstovai pasidalino mintimis politiniais ir kitiems Cicero miestą liečiančiais klausimais. Genė Valentinienė

Reikalai, susiję su lietuvišku švietimu, buvo aptarti A. Milūno. Iš jo kalbos buvo aišku, kaip svarbus yra lėšų teikimas mokyklų išlaikymui, tu rinti galvoje visuomenės talką. Buvo paminėtas knygynų klausimas ir t. t. Klausimų ir suramųjų metu išgirdome keletą patarimų iš salėje dalyvavusiųjų.

Antroje susirinkimo dalyje įvyko Cicero miesto valdžios atstovų ir kitų svečių pristatymas. Lietuviškai pristatė p. Ingaunis, o angliškai p. Milūnas. Valdžios atstovai pasidalino mintimis politiniais ir kitiems Cicero miestą liečiančiais klausimais. Genė Valentinienė

Reikalai, susiję su lietuvišku švietimu, buvo aptarti A. Milūno. Iš jo kalbos buvo aišku, kaip svarbus yra lėšų teikimas mokyklų išlaikymui, tu rinti galvoje visuomenės talką. Buvo paminėtas knygynų klausimas ir t. t. Klausimų ir suramųjų metu išgirdome keletą patarimų iš salėje dalyvavusiųjų.

Antroje susirinkimo dalyje įvyko Cicero miesto valdžios atstovų ir kitų svečių pristatymas. Lietuviškai pristatė p. Ingaunis, o angliškai p. Milūnas. Valdžios atstovai pasidalino mintimis politiniais ir kitiems Cicero miestą liečiančiais klausimais. Genė Valentinienė

TRUMPAI

— Praeitą šeštadienį Lietuvių Forumas, vadovaujamas p. p. Marijos ir inž. Antano Rudzių, paskyrė visą programą Spaudos mėnesiui. Programą pradėjo angliškai Marija Rudienė, nurodyma, kokiame tikslui programa skiriama. Programai vadovavęs žurn. Vyt. Kasniūnas pakvietė tarti įžanginį žodį LB Chicago apygardos valdybos vicepirm. J. Vaičiūnui, kuris nušvietė spaudos mėnesio reikšmę ir paskvietė į įvykstantį lapkričio 27 dieną Literatūros vakarą. Kiti kalbėtojai buvo: kun. Činikas ("Draugo" atstovas), A. Kučys ("Varpo" atst.), E. Boreiča ("Sėjos" atst.) ir V. Šimkus

Viduriniųjų Rytų karas įkvėpė Kalifornijos Rudi Gernreich sukurti moterims paveikslą motomotom: trumpas kelnės, Safari tipo švarkas ir arabų skrybėlė.

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

HOUSEKEEPER
Mothers helper. Live-in. Mature woman. 2 children. No cooking. Pleasant North suburban home, close to public transportation. Must be experienced with good references. Must speak English. Call 677-1518

REGISTERED STYLIST

All girl barber shop.

5-6 days a week.

DE 7-5727

18 IKI 45 METŲ

NORINČIOS MOKYTIS SIOTI. Nereikia kalbėti angliškai. \$1.80 valandai mokantis. Akordinis darbas. Operatorė gali uždirbti virš 3 dol. per valandą. Skambinkite 544-3600
Kalbėkite su Harvey Taylor.

REIKALINGA

RAŠTINĖS VALYTOJA
3 dienas savaitėje, nuo 8 val. ryto iki 4:30 val. vakaro.
SLEIGHT & HELLNUTH CO.
900 So. CLINTON, CHICAGO
Skambinkite Mrs. AULISA, tel. 427-4600

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

ENGINEER

STATIONARY ENGINEER
Licensed for high pressure boiler. Oil and gas fired. Knowledge of ammonia refrigeration helpful. Permanent position. Paid vacation and other benefits.
WARD BAKING COMPANY
5659 So. LaSALLE
NO 7-5900
An equal opportunity employer

WARD BAKING COMPANY
5659 So. LaSALLE
NO 7-5900
An equal opportunity employer

HELP WANTED — MALE-FEMALE

Reikia Darbininkų ir Darbininkių

MOTERIS ARBA VYRAS
Atlikti namų šeimininkavimo darbus. Gyventi vietoje, gražioje užmiesčio aplinkoje, 50 minučių nuo Chicago. \$50 savaitėje.
Skambinti iki 2 val. popiet.
Tel. 375-3121 arba (219) 933-0700

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

TAVERN

Fully remod., all exc. fixtures, package deal. Color TV w-UHF antenna for Bear Home game. Air cond., must be seen to appreciate. Own. wishes to sell due to ill.
WA 5-8181

— Leonas Balzaras yra Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių Chicago skyriaus pirmininkas. Skyriaus valdyba nori sueiti į kontaktą su vietiniais čia gyvenančiais kūrėjais - savanoriais, kad reiklūs esant galima būtų suteikti reikiamus patarnavimus ar pagalbą.

— Stud. Vaidotas Vaitis — Vaivėkauskas yra laiminas turėdamas galimybės studijuoti Havajų universitete. Neseniai jis buvo atskridęs atostogų pas savo tėvus, kurie gyvena Evanstone.

— Adv. Algirdas R. Ostrauskas, JD, išrinktas Dariaus — Girėno lietuviškos mokyklos Tėvų komiteto pirmininku. Komitetas ruošia metinį mokyklos parengimą gruodžio 5 d. B. Pakšto salėje. Mokykla yra Gage Parko apylinkėje.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

DAŽAU NAMUS

IS VIDAUS IR LAUKO

Valau kilimus ir baldus.

Pilna apdrauda.

I. RUDIS Tel. CL 4-1050

JUOZAS (JOE) JURAITIS

Nebrangiai ir greitai taiso Volkswagenus, Volvos, Mercedes, Porsčius ir kitas už. ir vietinės gamybos mašinas. Elektroninis tikrinimas, patyrė mechaniką, vilkikas.

RICHMOND AUTO SERVICE

2934 West 63rd St.

Tel. GR 6-3134 arba GR 6-3353

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI

BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIS DRAUDIMU REIKALAIS

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNIO PIRKIMAS • PARDAVIMAS • NOTARIATAS

• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI

• PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET

TEL. 925-6015

RESTORANAS — VALGYKLA

Dvieji aukštų namas, moderniški ir nauji įrenginiai — judri vieta — labai geras biznis, lengva aptarnauti.
3 BUTAI ir BIZNIO patalpa. Rinktinė vieta Marquette Parke. \$43,000.
11 BUTŲ MŪRAS, 10 metų. 60 p. sklypas, geros pajamos, puiki vieta.

ŠIMAITIS REALTY

NOTARY PUBLIC, INCOME TAX, INSURANCE

2737 W. 43rd STREET

CL 4-2390

PARDUODU — PERKU

Namus Chicagoje ir ūkius Illinois valstijoje.

LISKUS REAL ESTATE

2502 West 69 Street

Tel. 434-8786

BY OWNER

Bev. area. 7 room 4 bedroom

cppt. nat. f/p. Many extras.

FU 9-1966

BY OWNER

3 bedroom brk. bungalow, 10 yrs. old.

Full basement. Patio — Fiber glass

shed. Ceramic tile bath.

Colored fixtures.

Call HU 9-1270

FOREST PARK: By owner. 5 year old

townhouse, end unit, walk to Lake St.

"L" shopping, maintenance free. 3

bedrooms, deluxe kitchen with large

snack bar and walk in pantry. Luxu-

rious bath and powder room, full

basement and private patio. Central

air conditioning. Carpeting and

draperies. \$30's. 366-4728.

BRIGHTON PARKE savininkas par-

duoda 2 butų po 4 kambarius mūrinį

namą su 2 mašinų garažu. Teirautis

tel. LA 3-0179.

BERWYN — BY OWNER

6½ rooms, Indiana limestone ranch.

2 car garage, 1800 sq. ft., full base-

ment, studio apartment. On 2 business

lots. Attached Indiana limestone busi-

ness building. 1200 sq. ft., \$275 mon-

thly. Low 70's.

Call 788-7569.

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos

visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS

Pardavimas ir Taisymas

2646 WEST 69th STREET

Tel.: Rpublic 7-1941

APDRAUDŲ AGENTŪRA:

Namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir biznio.

Patogios išsimokėjimo sąlygos.

J. BACEVIČIUS

6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS

INCOME TAX

4645 So. ASHLAND AVE.

LA 3-8775

(Currency Exchange istaigoj)

Pigūs automobilių draudimai.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

LAIMĖ BŪTI SAVININKU

PUOSNUS 4 BUTŲ mūras, Brighton

Parko rinktinėje vietoje. Čia yra vis-

kas ką nori geras pirkėjas.

PLATUS LOTAS, Marquette Parko

centrinėje gatvėje. Kaina — susi-

tarsim.

PUKUS, DIDELIS 2 po 6 mūras. Gazu šildymu, platus sklypas, mūro

garažas, arti ofiso. \$29,500.

4 BUTŲ ant kampo mūras. Sausias,

švarus, iš gerų rankų, Marquette Par-

ke. \$44,000.

2 BUTŲ, 14 metų modernus mūras,

3 auto mūro garažas, Marquette Par-

ke. \$36,000.

9 KAMB. MŪRAS, gražus — kaip

nausias. Geros pajamos, arti mūsų.

\$19,600.

PAJAMŲ MŪRAS. Svarūs ir gražūs

2 butai. 5 ir 3 kambariai, garažas,

arti 71-mos ir California. Kaina tin-

ka — \$25,000.

2 BUTŲ 18 metų mūras. Ažuolo mės-

is, modernios kabinėtų virtuvės ir

ceramijos vonios. 2 šildymai, garažas,

arti mūsų — naujam Marquette Par-

ke. \$37,800.

Valdis Real Estate

7051 So. Washenaw Ave. RE 7-7200

PERKAME, PARDUODAME, MAI-

NOME įvairaus dydžio namus visur.

Parūpiname paskola, visokeriopą ap-

draudą, veikla notariatas.

NORVILA

REAL ESTATE AND BUILDERS

2658 WEST 59th STREET

Prospect 8-5454

5 KAMBARIŲ mūrinis,